

ONDERNEMEN MET BEZIELING

Simone Nijboer

'Een must voor iedere ondernemer.' – Hans Wopereis

Simone Nijboer

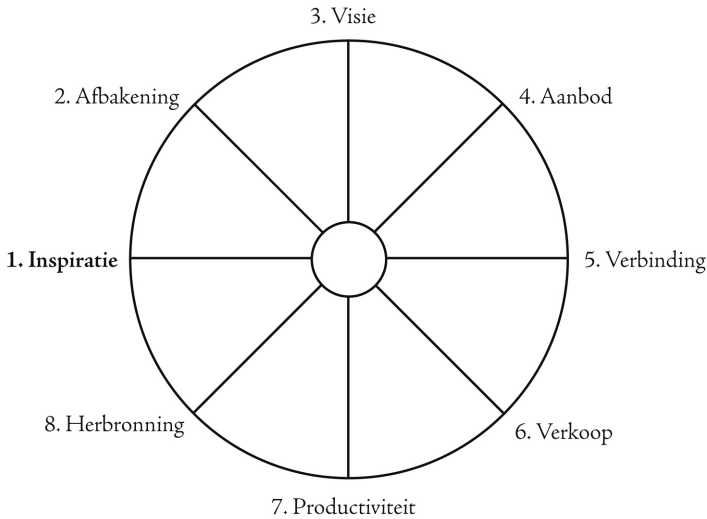
ONDERNEMEN
met
BEZIELING

Uitgeverij
Ten Have

Inhoud

Voorwoord: de weg van de bezielde ondernemer	9
Inleiding: de ondernemerscirkel	17
1 Inspiratie	23
2 Afbakening	35
3 Visie	51
4 Aanbod	61
5 Verbinding	73
6 Verkoop	89
7 Productiviteit	105
8 Herbronning	117
Nawoord	127
Noten	131
Dank	133
Meer weten	137
Biografie Simone Nijboer	141

INSPIRATIE

Volg je hart en gebruik je kracht. Alleen dan kun je het beste van jezelf aan je klant geven en optimaal genieten van je werk.

Waarom is voor jou het werk dat je wilt doen zo belangrijk? Wat wil je mensen het allerliefst laten ervaren? Wat is een thema dat je tot in je kern raakt, en dat je graag wilt uitdragen? Wat kun je keer op keer maar niet laten? Waar ben je als vanzelfsprekend ontzettend goed in?

Deze vragen hebben één ding gemeen: ze gaan allemaal over inspiratie. Maar wat is inspiratie nou eigenlijk precies? We kennen allemaal wel het beeld van de geïnspireerde kunstenaar, uit wiens handen het ene kunstwerk na het andere voortkomt. Je zou uit dat beeld haast afleiden dat inspiratie iets heel bijzonders is dat alleen aan grote geesten voorbehouden is. Ik geloof dat het tegendeel waar is. Volgens mij kent iedereen inspiratie. Het is het enthousiasme dat je ziet bij kinderen, als ze zich volledig verliezen in hun spel en even helemaal één zijn met de wereld om zich heen. Als je geïnspireerd bent, open je je voor het wonder van het leven en spreekt je ziel zonder omwegen. Je vitaliteit stroomt, je durft te vertrouwen op de invallen die je krijgt en je laat je intuïtie spreken. Je ziet misschien wel je onvolmaaktheden, maar je laat je er niet door hinderen om aan de slag te gaan.

De manier waarop inspiratie vorm krijgt verschilt van mens tot mens. Misschien ga je stralen van muziek maken of in de natuur bezig zijn, ben je eindeloos gefascineerd door de ontwikkeling van kinderen, of ben jij altijd degene die mensen met elkaar verbindt of dingen organiseert. Iedereen is wat dat betreft anders. Maar de mogelijkheid om geïnspireerd te worden is universeel menselijk.

Het opbouwen van je bedrijf begint bij het onderzoeken van je inspiratie. Want als je weet hoe de inspiratie zich bij jou uit, kun je je bedrijf op een oneindig sterk fundament bouwen. Als je doet waartoe je je geroepen

voelt, stroomt de creativiteit namelijk als vanzelf. Je raakt bezield, en dat geeft je de energie om door te gaan ook al ondervind je misschien tegenslag.

Bovendien straalt er een bevlogenheid van af, die authentiek is. Die geeft niet alleen jou energie, maar je kunt met dat enthousiasme ook klanten aantrekken en inspireren. Als je met hart en ziel doet waar je werkelijk achter staat, dan ben je als vanzelf overtuigend. Je doet immers waar je voor geknipt bent. Je klanten hebben dan niet zomaar iemand tegenover zich, maar iemand die gepassioneerd is. En dat is voor hen voelbaar. Als je doet waar je helemaal warm voor loopt, dan doe je je werk zelf met vreugde en ben je tegelijkertijd een zegen voor je klant.

Inblazing

Het begrip ‘inspiratie’ heeft een religieuze oorsprong. Inspiratie betekent letterlijk ‘inblazing’. De ‘spiritus’ – een woord dat zowel ‘geest’ als ‘adem’ betekent – wordt je ingeblazen. Een geïnspireerd mens krijgt de geest!

Die inspiratie maak je volgens de religieuze tradities dus niet zelf, maar ontvang je. En om inspiratie te kunnen ontvangen, benadrukken diezelfde tradities het belang van een ontvankelijke houding. Een mooie illustratie daarvan zie je in de dansende derwisjen uit de soefi-traditie. Deze mystieke dansers draaien tijdens hun dans langdurig om hun as en ervaren daarin de eenwording met het heilige. Zij dansen met één hand omhoog

en één hand omlaag. Hun omhoog geheven rechterhand is de ontvangende hand. Daarmee ontvangt de derwisj de goddelijke inspiratie. De naar beneden gerichte linkerhand is de gevende hand. Daarmee wordt de inspiratie weer doorgegeven. Zo ontstaat er een doorgaande stroom van ontvangen en doorgeven. De derwisj is als het ware het kanaal waar inspiratie doorheen kan stromen. Hij staat open voor wat er binnenkomt. En vervolgens stroomt datgene ook weer naar buiten. Als de danser de inspiratie voor zichzelf zou houden, zou de wervelende dans meteen stokken.

De inspiratie die je ontvangt, is dus niet voor jou alleen. Zij wil de wereld in. Die drang is in jezelf ook voelbaar. Je hebt niet voor niets zo'n verlangen om je bedrijf vorm te geven. En niets is zo frustrerend voor een mens als inspiratie die niet stroomt.

Daarom kan het op een gegeven moment ook belangrijk zijn om niet nóg een opleiding te gaan volgen. De tijd is dan rijp om datgene wat je al ontvangen hebt door te gaan geven. Daardoor leer je overigens minstens zoveel als door het volgen van meer opleidingen. Bovendien is de impliciete boodschap die je jezelf geeft met wéér een opleiding dat jij kennelijk nog steeds niet goed genoeg bent.

De persoonlijkheid

De inspiratie waar je zo vol van bent, wil dus doorstromen naar buiten en een concrete vorm krijgen. Daar-

voor heb je je persoonlijkheid nodig. Letterlijk komt het woord persoonlijkheid van het Latijnse *per-sonare*: ‘doorheen-klinken’. De inspiratie moet door onze persoonlijkheid heen kunnen klinken, om een voor andere mensen hoorbare vorm te krijgen. Zonder persoonlijkheid krijgt de inspiratie geen gezicht, geen handen en geen voeten.

Je persoonlijkheid maakt het mogelijk dat het abstracte vuur van de inspiratie een concrete kracht wordt. Je ontwikkelt een passie voor het werken met mensen, voor lesgeven, voor ontwerpen, voor schrijven, voor zingen, of wat dan ook. Mensen hebben verschillende persoonlijkheden, en bij iedereen uit de inspiratie zich dus ook op een andere manier.

De persoonlijkheid is zoals gezegd onmisbaar, maar is meestal ook een ingewikkeld ding. In de persoonlijkheid zijn aan de ene kant allerlei positieve krachten aan het werk. Die werken eraan mee om de inspiratie vorm te laten krijgen. Die fantaseren over een eigen bedrijf, stappen naar de Kamer van Koophandel en verdiepen zich in het ondernemerschap, om maar wat voorbeelden te noemen.

Maar de persoonlijkheid kent ook een hele verzameling verschillende tegenkrachten. Deze tegenkrachten zetten je ertoe aan te vergelijken, je zorgen te maken, jezelf of juist een ander de schuld te geven, bang te zijn voor de toekomst of kwaad te zijn over wat je in het verleden is

aangedaan, je terug te trekken of juist op de voorgrond te dringen, controle te houden, te piekeren of je te schamen. Allemaal volkomen menselijk, maar voor de inspiratie blijft er ineens nog maar heel weinig plek over!

Als je je bewust begint te worden van de tegenstemmen in je hoofd, zul je ervoor moeten waken dat je er niet nog een laag ingewikkeldheid bovenop legt door je bijvoorbeeld te schamen voor je neurotische gedoe. Als je je schuldig gaat voelen over je tegenstemmen, die uitpuittend gaat analyseren of ontkennen, er bang voor wordt of er krampachtig van af probeert te komen, krijg je feitelijk die negatieve stemmen in het kwadraat.

De allereerste stap om met de nukken en grillen van jouw persoonlijkheid om te leren gaan is daarom aanvaarding. ‘Of je nou drek zus roert of zo roert, drek blijft het,’ zegt de Joodse mysticus rabbi Ger beeldend.² Probeer al die tegenkrachten in jezelf te aanvaarden, de zorgelijkheid, de trots, de schaamte, het schuldgevoel. Ze horen bij de persoonlijkheid, en zoals we al zagen, de persoonlijkheid is belangrijk. Neem je gedachten waar en ervaar je gevoelens. Maar probeer ze niet te veranderen of weg te drukken. Dát bewerkstelligt uiteindelijk ware verandering. ‘Water wordt vanzelf helder als je ophoudt erin te roeren,’ zeggen de boeddhisten. En als dat water helder wordt, krijgt de inspiratie meer en meer de kans om zichtbaar te worden in je dagelijks leven.

Kracht

Inspiratie openbaart zich in ons als een heel eigen kracht, die de wereld in wil. Het verlangen om te gaan ondernemen is die innerlijke kracht, die zich wil manifesteren. Iedereen heeft een dergelijke kracht, maar het kan een hele toer zijn om er verbinding mee te krijgen. De tegenstemmen van de persoonlijkheid staan namelijk al in rijen opgesteld om de eerste tekenen van ontluisende kracht onderuit te schoffelen. ‘Zo bijzonder is dat toch niet?’ ‘Wie zit daar nou op te wachten?’ ‘Dat lukt je nooit.’

Het vereist ware moed om de kracht in jezelf te gaan zien, en de verantwoordelijkheid te nemen om hem in de wereld tot uiting te brengen.

Het kan makkelijk zijn om die moed van tijd tot tijd te verliezen. Het is daarom goed om je kracht een duidelijke naam te geven.³ Dat geeft je een ijkpunt, waarnaar je steeds terug kunt keren. Het benoemen van je kracht werkt ook als een soort kompas. Het geeft je richting, ook als je het gevoel hebt dat je in de mist loopt. Door je bewust te zijn van je kracht kun je steeds bij jezelf na gaan of je nog op koers ligt bij het voeren van je bedrijf. Houd je je nog wel bezig met de dingen waar je hart ligt? Ontwikkel je je kracht, en breng je hem ook echt naar buiten?

Onderzoek bij jezelf welke naam jij die kracht in jezelf zou geven. Kijk daarvoor nog eens naar de vragen waarmee ik dit hoofdstuk begon:

- Waartoe voel je je geroepen?
- Wat wil je mensen het allerliefst laten ervaren?
- Wat is een thema dat je tot in je kern raakt, en dat je graag wilt uitdragen?
- Wat kun je keer op keer maar niet laten?
- Waar ben je als vanzelfsprekend ontzettend goed in?

Deze vragen kunnen je op weg helpen met het formuleren van een antwoord op de vraag waar jouw inspiratie ligt en in welke kracht die tot uiting komt.

Draken en monsters

Realiseer je dat hoe meer voeling je met je kracht krijgt tijdens dat formuleringsproces, hoe sterker ook de tegenkrachten gaan opspelen. Dit is volkomen normaal. Het hoort zelfs helemaal bij het opbouwen van een bloeiend bedrijf om deze tegenkrachten goed te leren herkennen en te accepteren.

Denk nog even terug aan de dansende derwisj. De inspiratie stroomt vrijelijk via de opgeheven hand van de derwisj naar binnen en via de naar beneden gerichte hand naar buiten. De derwisj is een open kanaal, en kan zijn kracht in de wereld gebruiken, zonder zichzelf in de weg te zitten, zonder tegenkrachten die de stroom blokkeren. Natuurlijk is dit een ideaal. In elk gewoon mensenleven zijn er altijd de tegenkrachten die nu eenmaal bij de persoonlijkheid horen. Dit is van alle mensen en alle tijden. In allerlei wijsheids- en verhalentra-

ditities worden die tegenkrachten benoemd als duivels, monsters en draken.

Het voorstellen van zo'n negatieve stem als een monster of een draak is heel zinvol⁴. Door bijvoorbeeld een stem die altijd aan het twijfelen is als een entiteit in jezelf te gaan zien, val je er niet meer helemaal mee samen. Je bent dan geen twijfelaar meer, maar je hebt een twijfelaar in je. Dat maakt verschil, want nu kun jij die twijfelaar beter gaan waarnemen: hij wordt teruggebracht tot een van de stemmen in je hoofd. Als je aan het twijfelen bent over jouw bedrijfsplannen kun je je makkelijker realiseren: 'Aha, mijn draak is actief.' In plaats van een en al twijfel te zijn en daar totaal door verlamd te raken, kun je de twijfel waarnemen en hem laten voor wat hij is. Dat geeft je meer vrijheid om de dingen te doen die op dat moment nodig zijn.

Onderzoek eens wat het monster is dat je het meest dwarszit. Hoe heet de draak die jou op dit moment het meest het vertrouwen in je kracht doet verliezen, het duiveltje dat je telkens weer ontmoedigt? Welke tegenkracht speelt het hardst op, net als jij een dappere stap wilt gaan zetten in je bedrijf? Kun je die op dit moment meest dominante tegenkracht een naam geven? Heet jouw monster misschien 'het slachtoffer'? Of 'de beoordelaar'? Of 'de angsthaas'? Of 'de wegloper'? Of 'de onder-het-maaiveld-blijver'? Of 'de criticus'? Ieder woord dat in je opkomt is goed, het hoeft niet eens een bestaand woord te zijn.

Juist als je de taaiste tegenkracht helder in het vizier krijgt, wordt het makkelijker om hem op heterdaad te betrappen en vervolgens recht in de ogen te kijken. Er tegen vechten hoeft niet, en heeft ook geen enkele zin. Ooit in gevecht gegaan met angst, onzekerheid of twijfel? Grote kans dat je er alleen maar méér in verstrikt raakte. Analyseren waar deze tegenkracht nou precies vandaan komt, is ook niet nodig. Sterker nog: je steeds maar weer bezighouden met de analyse van je negatieve patronen kan je eindeloos afhouden van het daadwerkelijk aan de slag gaan. En daarmee is het tot uitdrukking brengen van je kracht zeker niet gebaat.

Maar niet met je draak gaan vechten, betekent niet dat hij je zomaar mag verslaan. Door de draak steeds opnieuw op te merken, verliest hij aan kracht en verminder je zijn macht om je lam te leggen. En hoe langer je dit waarnemen van je draak oefent, hoe scherper je wordt. Op een gegeven moment zie je hem al van verre aankomen, en kun je er misschien zelfs de humor van gaan inzien. Dan is de draak zijn ondermijnende kracht aan het verliezen. Sterker nog: hij is dan aan het transformeren. Als je een tegenkracht bewust waarneemt, maakt dat namelijk de groei van een nieuwe kwaliteit mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan bewust onder ogen geziene angst, die de groei van moed tot gevolg heeft. Misschien verbergt de draak wel een schat, waar je bedrijf uiteindelijk veel baat bij heeft.

Je kunt na afloop van een bepaalde tijd soms met verbazing vaststellen dat een van de draken zijn macht over

je verloren heeft. Dan is de tijd rijp om te kijken welke draak nu aan de beurt is om jouw bijzondere aandacht en oplettendheid te krijgen.

Naarmate de tijd vordert, ga je steeds meer onderscheid maken tussen welke stem nu eigenlijk aan het woord is. Is het de stem van de inspiratie die spreekt, of zijn het de stemmen van de persoonlijkheid? Hoe meer je dit onderscheid gaat voelen, hoe meer de persoonlijkheid de juiste plaats in kan gaan nemen, en hoe meer je je kracht kunt gaan inzetten.

Realiseer je daarbij steeds opnieuw dat het hele krachtenveld van de persoonlijkheid soms bar lastig is, maar ook noodzakelijk. Je persoonlijkheid is het instrument, waardoor de inblazing van de inspiratie muziek kan worden. Zonder instrument is er geen muziek. En zonder persoonlijkheid geen bezielde bedrijf.